

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1462-1463/2523

พนักงานอัยการจังหวัดสระบุรี โจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ ธนาการกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด โจทก์ นายปัญญา กลิ่นหอม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.วิ.อ. มาตรา 120, ป.วิ.อ. มาตรา 121, ป.พ.พ. มาตรา 826, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 266, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 341, ป.อ. มาตรา 83

ย่อ / หลักกฎหมาย

พนักงานของธนาคารซึ่งเป็นผู้แทนของธนาคาร จ่ายเงินจากบัญชีของลูกค้าไปโดยลูกค้าไม่ได้สั่ง ธนาคารต้องการต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินจำนวนที่พนักงานของตนจ่ายจากบัญชีของลูกค้า การที่จำเลยร่วมกันนำเช็คซึ่งปลอมลายมือชื่อลูกค้าไปเบิกเงินจากธนาคารยอมได้ชื่อว่ากระทำให้ธนาคารเสียหาย ธนาคารจึงเป็นผู้เสียหายผู้จัดการธนาคารสำนักงานใหญ่มอบอำนาจให้ บ. ไปร้องทุกข์ในฐานะผู้จัดการของธนาคาร มิใช่มอบอำนาจให้ไปร้องทุกข์ในฐานะส่วนตัว เมื่อ บ. ไปร้องทุกข์ไว้ถือว่าธนาคารได้ร้องทุกข์ไว้แล้ว ดังนั้นแม้ผู้จัดการตาย กรณีก็ไม่ใช้ลักษณะสัญญาตัวแทนยอมระงับสิ้นไป เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย อันจะเป็นเหตุอ้างว่า บ. ไม่มีอำนาจร้องทุกข์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสามร่วมกันปลอมเช็ค โดยนำเอาแบบพิมพ์เช็คซึ่งธนาคารสาขาจัดทำไว้ และจ่ายให้ลูกค้าไปเพื่อใช้สั่งจ่ายเงินตามบัญชี มาเขียนกรอกข้อความปลอมลายมือลูกค้า แล้วสั่งจ่ายเงิน ต่อมาจำเลยร่วมกันนำเช็คปลอมดังกล่าวไปขอรับเงินจากพนักงานของธนาคาร ฯลฯ บ. รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้จัดการธนาคารไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนแล้ว ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264, 266, 268, 341, 83 ฯลฯ ธนาคารเป็นโจทก์ร่วมจำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268, 266, 341 ลงโทษตามมาตรา 268 ซึ่งเป็นบทหนัก จำคุกคนละ 1 ปี ฯลฯ จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยทั้งสามฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า พนักงานของธนาคารซึ่งเป็นผู้แทนของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด จ่ายเงินจากบัญชีของนายเต็กเผ่าไปโดยนายเต็กเผ่าไม่ได้สั่ง ธนาคารต้องการต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินจำนวนที่พนักงานของตนจ่ายจากบัญชีของนายเต็กเผ่า การที่จำเลยทั้งสามร่วมกันนำเช็คปลอมที่ลายมือชื่อที่กรอกข้อความในเช็คและลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายไม่ใช่ของนายเต็กเผ่า และพนักงานธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด หลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของนายเต็กเผ่าจึงจ่ายเงินจากบัญชีของนายเต็กเผ่าไปนั้น การกระทำของจำเลยทั้งสามได้ชื่อว่ากระทำให้ธนาคารเสียหาย ธนาคารจึงเป็นผู้เสียหายในคดีนี้ เหตุเกิดระหว่างหม่อมเจ้าอาชวดีศเป็นผู้จัดการของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด สำนักงานใหญ่ มอบอำนาจให้นายบัญญัติไปร้องทุกข์ในฐานะผู้จัดการธนาคาร หาไม่มอบอำนาจให้ไปร้องทุกข์ในฐานะส่วนตัวของหม่อมเจ้าอาชวดีศไม่ เมื่อนายบัญญัติไปร้องทุกข์ไว้แล้ว ถือได้ว่าคดีนี้ธนาคารได้ร้องทุกข์ไว้แล้วโดยหม่อมเจ้าอาชวดีศ ผู้จัดการของธนาคาร พึงเห็นได้ว่าผู้มอบอำนาจกล่าวคือ ตัวการที่แท้จริงในคดีนี้คือธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัดหาใช่หม่อมเจ้าอาชวดีศไม่ ดังนั้นแม้หม่อมเจ้าอาชวดีศ จะถึงแก่ชีพิตักษัยต่อมา กรณีไม่ใช้ลักษณะสัญญาตัวแทนยอมระงับสิ้นไป

เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายที่จำเลยจะพึงหยิบยกขึ้นอ้างว่านายบัญญัติไม่มีอำนาจร้องทุกข์
เพราะหม่อมเจ้าอาชวดีศผู้มอบอำนาจถึงแก่ชีพิตักษัยแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

วิฑูร เทพพิทักษ์ · ไพบุลย์ ไวกาสี · สุนทร วรรณแสง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1462-1463/2523>